ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

10. září 2009 *

Ve věci C-366/08,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Oberlandesgericht München (Německo) ze dne 31. července 2008, došlým Soudnímu dvoru dne 11. srpna 2008, v řízení

Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV

proti

Adolf Darbo AG,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda senátu, T. von Danwitz, E. Juhász, G. Arestis (zpravodaj) a J. Malenovský, soudci,

* Jednací jazyk: němčina.

generální advokát: Y. Bot,
vedoucí soudní kanceláře: N. Nančev, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 20. května 2009,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV R. Burkhardtem, Rechtsanwalt,

– za Adolf Darbo AG D. Gornym, Rechtsanwalt,

– za německou vládu M. Lummou a J. Möllerem, jako zmocněnci,

– za francouzskou vládu A. Adamem a R. Loosli-Surrans, jako zmocněnci,

– za rakouskou vládu C. Pesendorfer, jako zmocněnkyní,

– za polskou vládu M. Dowgielewiczem, jako zmocněncem,

– za Komisi Evropských společenství F. Erlbacherem a L. Pignataro-Nolin, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu přílohy III části A směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/2/ES ze dne 20. února 1995 o potravinářských přídatných látkách jiných než barviva a náhradní sladidla (Úř. věst. L 61, s. 1; Zvl. vyd. 13/15, s. 50) ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/72/ES ze dne 15. října 1998 (Úř. věst. L 295, s. 18; Zvl. vyd. 13/21, s. 126, dále jen „směrnice 95/2“) a přílohy I části II druhého pododstavce směrnice Rady 2001/113/ES ze dne 20. prosince 2001 o ovocných džemech, rosolech a marmeládách a kaštanovém krému určených k lidské spotřebě (Úř. věst. 2002, L 10, S. 67; Zvl. vyd. 13/27, s. 190).

2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV (dále jen „ZBW“) a Adolf Darbo AG (dále jen „Darbo“), společností založenou podle rakouského práva, ve věci zákazu uvádět na trh v Německu výběrový džem EXTRA, do nějž byla přidána konzervační látka sorban draselný (E 202), určenému této společnosti a povinnosti nahradit ZBW náklady spojené s výzvou k upuštění od uvedeného jednání.

Právní rámec

Právní úprava Společenství

3 Podle druhého bodu odůvodnění směrnice 95/2 by měla být prvotním zřetelem jakýchkoliv pravidel o potravinářských přídatných látkách a podmínkách jejich použití potřeba chránit spotřebitele.

4 Čtvrtý bod odůvodnění této směrnice uvádí, že s ohledem na nejnovější vědecké a toxikologické informace o těchto látkách by mělo být použití těchto látek povoleno pouze v určitých potravinách a za zvlášť vymezených podmínek.

5 Podle článku 1 uvedené směrnice je tato směrnice zvláštní směrnicí tvořící součást souhrnné směrnice ve smyslu článku 3 směrnice Rady 89/107/EHS ze dne 21. prosince 1988 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se potravinářských přídatných látek povolených pro použití v potravinách určených k lidské spotřebě (Úř. věst. 1989, L 40, s. 27; Zvl. vyd. 13/09, s. 311). Směrnice 95/2 se vztahuje na přídatné látky jiné než barviva a náhradní sladidla a nevztahuje se na enzymy, které nejsou uvedeny v přílohách této směrnice.

6 Podle čl. 1 odst. 3 písm. a) uvedené směrnice se rozumí „konzervanty“ látky, které prodlužují trvanlivost potravin tím, že je chrání proti zkáze způsobené mikroorganismy.

7 Podle čl. 2 odst. 1 a 4 směrnice 95/2:

„1. V potravinách mohou být použity pro účely uvedené v čl. 1 odst. 3 a 4 pouze látky uvedené v přílohách I, III, IV a V.

[…]

4. Přídatné látky uvedené v přílohách III a IV mohou být použity pouze v potravinách uvedených v těchto přílohách a za podmínek tam stanovených.

[…]“

8 Příloha III část A této směrnice se vztahuje na podmínečně povolené konzervanty a antioxidanty, jako jsou sorbany, benzoany a p-hydroxybenzoany. Sorban draselný může být přidán do následujících potravin:

„[…]

Džemy, rosoly, marmelády se sníženým obsahem cukru a podobné nízkoenergetické výrobky nebo výrobky bez přidaného cukru a ostatní ovocné pomazánky *Marmeladas*.

[…]“

9 Příloha III část B uvedené směrnice stanoví, že oxid siřičitý a jiné siřičitany mohou být přidány do následujících potravin:

„[…]

Džemy, rosoly a marmelády ve smyslu směrnice [Rady] 79/693/EHS [ze dne 24. července 1979 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se ovocných džemů, rosolů a marmelád a kaštanového krému (Úř. věst. L 205, s. 5) ve znění směrnice Rady 88/593/EHS ze dne 18. listopadu 1988 (Úř. věst. L 318, s. 44, dále jen „směrnice 79/693“)] (kromě výběrového džemu EXTRA a výběrového rosolu EXTRA), a ostatní podobné ovocné pomazánky včetně nízkoenergetických výrobků.

[…]“

10 Pátý bod odůvodnění směrnice 79/693 stanoví, že „se na některých trzích objevují nové druhy výrobků se sníženým obsahem cukru, jejichž průmyslový vývoj však ještě není ukončen; je proto třeba členským státům zatím ponechat volnost v tom, zda i tyto výrobky podřadí pod pojmy ovocný džem, rosol, marmeláda nebo kaštanový krém, či nikoli.; […]“. *(neoficiální překlad)*

11 Tato směrnice se podle svého článku 1 použije mimo jiné na „džem“ a „výběrový džem EXTRA“.

12 Podle článku 2 uvedené směrnice členské státy přijmou veškerá nezbytná opatření k tomu, aby výrobky definované v příloze I této směrnice mohly být uváděny na trh pouze tehdy, pokud odpovídají definicím a jsou v souladu s pravidly stanovenými v uvedené směrnici.

13 Článek 3 směrnice 79/693 zní:

„1. Názvy výrobků použité v příloze I se vztahují pouze na výrobky, které jsou v ní definované a jejichž obsah rozpustné sušiny stanovený refraktometricky je nejméně 60 %.

2. Členské státy mohou krom toho povolit na svém území používání názvů uvedených v příloze I k označení výrobků, které jsou v souladu s jinými ustanoveními této směrnice, s výjimkou ustanovení stanovených v příloze III části B, a u nichž je obsah rozpustné sušiny menší než 60 %.

[…]“ *(neoficiální překlad)*

14 Článek 7 odst. 3 písm. b) této směrnice stanoví:

„Na etiketě výrobků definovaných v příloze I musí být rovněž povinně uvedeny následující údaje:

[…]

b) slovy ‚celkový obsah cukru: … g na 100 g', přičemž uvedené číslo představuje množství stanovené refraktometricky při 20 °C u konečného výrobku s tolerancí ± 3 refraktometrické stupně; […]." *(neoficiální překlad)*

15 Příloha I uvedené směrnice stanoví definice konečných výrobků a mimo jiné výběrového džemu EXTRA a džemu:

„[…]

1. výběrový džem EXTRA:

směs o vhodné rosolovité konzistenci cukrů a pulpy

– buď jednoho druhu ovoce,

– nebo dvou či více druhů ovoce, s výjimkou jablek, hrušek, švestek a slív s neoddělujícími se peckami, melounů, melounů vodních, hroznů, dýní, okurek a rajčat.

Množství pulpy nebo dřeně použité k výrobě 1 000 g konečného výrobku nesmí být menší než:

450 g – obecně,

[…]

2. džem:

směs o vhodné rosolovité konzistenci cukrů, pulpy nebo dřeně

– buď jednoho druhu ovoce,

– nebo dvou či více druhů ovoce.

Množství pulpy nebo dřeně použité k výrobě 1 000 g konečného výrobku nesmí být menší než

350 g – obecně,

[…]“ *(neoficiální překlad)*

16 V souladu s článkem 1 směrnice 2001/113, která zrušila směrnici 79/693 s účinností od 12. července 2003, se směrnice 2001/113 vztahuje na výrobky vymezené v příloze I této směrnice, s výjimkou výrobků určených pro výrobu jemného pečiva a cukrářských výrobků a trvanlivého pečiva.

17 Příloha I směrnice 2001/113 nepřináší žádnou podstatnou změnu definic pojmů „džemy“ a „výběrové džemy EXTRA“ uvedených v příloze I směrnice 79/693. Část II přílohy I směrnice 2001/113 navíc stanoví:

„Obsah rozpustné sušiny stanovený refraktometricky ve výrobcích vymezených v části I musí být nejméně 60 %, kromě výrobků, v nichž byly cukry zcela nebo zčásti nahrazeny náhradními sladidly.

Aniž je však dotčen čl. 5 odst. 1 směrnice [Evropského parlamentu a Rady] 2000/13/ES [ze dne ze dne 20. března 2000 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se označování potravin, jejich obchodní úpravy a související reklamy (Úř. věst. L 109,

s. 29; Zvl. vyd. 15/05, s. 75)], mohou členské státy s cílem zohlednit některé zvláštní případy povolit vyhrazené názvy pro výrobky vymezené v části I, u nichž je obsah rozpustné sušiny menší než 60 %.“

18 Článek 1 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/35/ES ze dne 30. června 1994 o náhradních sladidlech pro použití v potravinách (Úř. věst. L 237, s. 3; Zvl. vyd. 13/13, s. 288) stanoví:

„3. Pro účely této směrnice jsou výrazy ‚bez přidaného cukru‘ a ‚se sníženým obsahem energie‘ ve sloupci III přílohy vymezeny takto:

– ‚bez přidaného cukru‘: bez jakýchkoliv přidaných monosacharidů nebo disacharidů nebo bez jakékoliv jiné potraviny používané pro její sladivou vlastnost,

– ‚se sníženým obsahem energie‘: s obsahem energie sníženým alespoň o 30 % vzhledem k původní potravině nebo podobnému výrobku.“

Vnitrostátní právní úprava

Německá právní úprava

19 Ustanovení § 6 zákona o potravinách, spotřebních zboží a krmivech (Lebensmittel-, Bedarfsgegenstände- und Futtermittelgesetzbuchs) ze dne 1. září 2005 ve znění ze dne 26. dubna 2006 (BGBl. 2006 I, s. 945) znějí takto:

„Zákazy přídatných látek k potravinám

1) Je zakázáno

1. při výrobě potravin určených k uvedení na trh nebo při nakládání s nimi za podnikatelským účelem

a) používat nepovolené přídatné látky […],

[…]

2. za podnikatelským účelem uvádět na trh potraviny, které byly vyrobeny nebo s nimiž bylo nakládáno v rozporu se zákazem uvedeným v bodě 1 nebo které neodpovídají § 7 odst. 1 nebo odst. 2 bodů 1 nebo 5 vydaného právního předpisu.“

20 Podle seznamů 1 a 2 uvedených v příloze 5 části A nařízení o povolení přídatných látek v potravinách pro technologické účely (Verordnung über die Zulassung von Zusatzstoffen zu Lebensmitteln zu technologischen Zwecken) ze dne 29. ledna 1998 (BGBl. 1998 I, s. 230) je sorban draselný povolen pouze pro „džemy, rosoly a marmelády se sníženým obsahem cukru, popřípadě podobné výrobky se sníženým obsahem cukru nebo bez cukru a jiné pomazánky na ovocném základě, marmeladas".

21 Podle § 4 nařízení o džemech a některých podobných výrobcích (Verordnung über Konfitüren und einige ähnliche Erzeugnisse) ze dne 23. října 2003 (BGBl. 2003 I, s. 2151) nesmějí být potraviny opatřené označením uvedeným v příloze 1 tohoto nařízení uváděny na trh za podnikatelským účelem, neodpovídají-li požadavkům na výrobu uvedeným v této příloze.

22 Příloha 1 část I uvedeného nařízení stanoví v souladu se směrnicí 2001/113/ES požadavky na výrobu džemů s označením výběrové džemy EXTRA. Část II této přílohy stanoví:

„1. Výrobky, jejichž definice je podána v části I, musí obsahovat alespoň 60 % rozpustné sušiny […]; z tohoto požadavku jsou vyňaty výrobky, ve kterých byl cukr v souladu s nařízením o povolování přídatných látek zcela nebo částečně nahrazen sladidly.

[…]"

Rakouská právní úprava

23 Ustanovení § 3 nařízení spolkové ministryně zdravotnictví a pro záležitosti žen o džemech, rosolech, marmeládách a kaštanovém krému (Verordnung der Bundesministerin für Gesundheit und Frauen über Konfitüren, Gelees, Marmeladen und Maronenkrem) z roku 2004 (BGBl. II, 367/2004) stanoví:

„1. Výrobky definované v § 1 odst. 1 musí obsahovat alespoň 60 % rozpustné sušiny […]; s výjimkou výrobků, v nichž byl cukr zcela nebo částečně nahrazen sladidly. […]

2. Džemy, rosoly a marmelády se sníženým obsahem cukru musejí obsahovat méně než 60 % – avšak alespoň 45 % – rozpustné sušiny […] a ohledně obsahu ovocné složky odpovídají přinejmenším požadavkům na výrobky kategorie EXTRA.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

24 Pod označením „výběrový džem EXTRA“ uvádí společnost Darbo na trh v baleních po 25 g, jakož i ve velkoobsahových baleních k výrobě jemného pečiva, džemy obsahující sorban draselný (E 202), které vykazují 58 % obsahu cukru, a tedy i rozpustné sušiny.

25 ZBW, žalobce v prvním stupni původního řízení, měl za to, že předmětné džemy nejsou džemy se sníženým obsahem cukru, a předložil Landgericht München návrhová žádání v tom smyslu, aby se Darbo zdržela uvádění uvedených džemů na trh v Německu a nahradila náklady spojené s výzvou k upuštění od uvedeného jednání.

26 Darbo navrhla zamítnutí žaloby, přičemž uvedla, že její džemy se vyznačují sníženým obsahem cukru, takže přidání sorbanu draselného bylo povoleno směrnicí 95/2. Vzhledem k tomu, že džemy společnosti Darbo jsou legálně uváděny na trh v Rakousku, má uvedená společnost za to, že je zákonné i jejich uvádění na trh v Německu.

27 Rozsudkem ze dne 25. září 2007 vyhověl Landgericht München návrhu ZBW. Darbo proto tento rozsudek zpochybnila a odvolala se k Oberlandesgericht München.

28 Tento soud dospěl k závěru, že pokud výraz „se sníženým obsahem cukru" ve smyslu přílohy III části A směrnice 95/2 nezahrnuje džemy označené jako „výběrové džemy EXTRA", pak sorban draselný nesmí být do uvedených džemů přidáván jakožto konzervant. V takové situaci by společnost Darbo nemohla uvádět své výběrové džemy EXTRA na trh v Německu ani v Rakousku.

29 Pokud naopak výběrové džemy EXTRA nejsou vyloučeny z definice „džemů se sníženým obsahem cukru", pak výsledek původního řízení závisí na podmínkách, za nichž jsou tyto džemy považované za džemy se sníženým obsahem cukru. K tomu je třeba určit, zda takový výraz zahrnuje rovněž džemy, jejichž obsah rozpustné sušiny je 58 %.

30 Za těchto podmínek se Oberlandesgericht München rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Musí být výraz ‚džemy se sníženým obsahem cukru' uvedený v příloze III části A směrnice […] 95/2/ES […] vykládán v tom smyslu, že zahrnuje i džemy označené jako ‚výběrový džem EXTRA'?

2) V případě kladné odpovědi na první otázku:

a) Jak je pak třeba vykládat výraz ‚džemy se sníženým obsahem cukru' uvedený v příloze III části A směrnice […] 95/2/ES […]?

b) Musí být tento výraz vykládán zejména v tom smyslu, že zahrnuje i džemy označené jako ‚výběrové džemy EXTRA', které obsahují 58 % rozpustné sušiny?

3) V případě kladné odpovědi na první otázku a na druhou otázku pod písmenem b):

Musí být ustanovení [přílohy I části II druhého pododstavce] směrnice 2001/113 […] vykládáno v tom smyslu, že označení ‚výběrový džem EXTRA' může být povoleno pro džemy, jejichž obsah rozpustné sušiny je menší než 60 %, jestliže jejich kvalifikace jakožto ‚džem' nepodléhá méně přísným podmínkám?"

K předběžným otázkám

K první a druhé otázce

31 Podstatou prvních dvou otázek předkládajícího soudu, které je třeba přezkoumat společně, je, zda se pojem „džemy se sníženým obsahem cukru" uvedený v příloze III

části A směrnice 95/2 vztahuje na džemy označené jako „výběrové džemy EXTRA“, jejichž obsah cukru je 58 %.

32 K odpovědi na položené otázky je třeba určit zaprvé, zda označení „džemy“ ve smyslu tohoto ustanovení zahrnuje také výrobky označené jako „výběrové džemy EXTRA“.

33 Cílem směrnice 95/2, jakožto zvláštní směrnice tvořící součást souhrnné směrnice ve smyslu článku 3 směrnice 89/107, je harmonizace právních předpisů členských států týkajících se použití některých přídatných látek povolených pro použití v některých potravinách určených k lidské spotřebě.

34 Příloha III směrnice 95/2 se vztahuje na konzervanty a antioxidanty, které mohou být podmínečně povoleny v některých potravinách. Část A této přílohy mimo jiné stanoví, že sorban draselný může být přidán pouze do „[d]žem[ů], rosol[ů], marmelád […] se sníženým obsahem cukru a podobn[ých] nízkoenergetick[ých] výrobk[ů] nebo výrobk[ů] bez přidaného cukru a ostatní[ch] ovocn[ých] pomazán[ek] *Marmeladas*“.

35 Znění tohoto ustanovení odkazuje na pojem „džemy se sníženým obsahem cukru“, aniž by však upřesnilo, že označení „džemy“ je použito jako druhové označení, takže zahrnuje nejen výrobky kvalifikované jako „džemy“, ale také výrobky s označením „výběrové džemy EXTRA“.

36 Vzhledem k tomu, že směrnice 95/2 nedefinuje pojem „džemy“, je třeba použít směrnici 79/693 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se mimo jiné ovocných džemů, která byla použitelná v době rozhodné z hlediska skutečností původního sporu, k tomu, aby bylo možné určit, zda z pohledu této směrnice mohou mít výrobky označené jako „výběrové džemy EXTRA“ snížený obsah cukru.

37 V tomto ohledu je třeba upřesnit, že směrnice 2001/113, která zrušila směrnici 79/693 s účinností od 12. července 2003, nepřinesla žádnou podstatnou změnu definic pojmů „džemy“ a „výběrové džemy EXTRA“ obsažených ve směrnicí 79/693.

38 Článek 3 odst. 1 směrnice 79/693 stanoví, že názvy výrobků použité v příloze I této směrnice se vztahují na výrobky v ní definované, jejichž obsah rozpustné sušiny stanovený refraktometricky je nejméně 60 %.

39 Dále podle odst. 2 prvního pododstavce uvedeného článku 3 mohou členské státy povolit na svém území používání názvů „džemy“ a „výběrové džemy EXTRA“ k označení výrobků, které jsou v souladu s jinými ustanoveními uvedené směrnice a u nichž je obsah rozpustné sušiny menší než 60 %.

40 Jak vyplývá z pátého bodu odůvodnění směrnice 79/693, měl zákonodárce Společenství v úmyslu ponechat touto výjimkou členským státům možnost volby mezi tím, zda podřadí pod pojmy uvedené v příloze I této směrnice i výrobky se sníženým obsahem cukru, či nikoli.

41 Krom toho podle přílohy I této směrnice je džem směsí o vhodné rosolovité konzistenci cukrů, pulpy nebo dřeně jednoho nebo více druhů ovoce. Tato příloha uvádí také, že množství pulpy nebo dřeně použité pro výrobu 1000 g konečného výrobku nesmí být obecně menší než 350 g.

42 Výběrový džem EXTRA ve smyslu uvedené přílohy je směsí o vhodné rosolovité konzistenci cukrů a pulpy jednoho nebo více druhů ovoce, s výjimkou některých druhů

ovoce, které nelze mísit. Tatáž příloha stanoví, že množství pulpy použité k výrobě 1000 g konečného výrobku nesmí být obecně menší než 450 g.

43 Z těchto definic vyplývá, že rozdíly, které existují mezi těmito dvěma označeními „džemů“, spočívají především v koncentraci a množství ovocné pulpy použité při jejich výrobě.

44 V tomto ohledu ustanovení směrnice 79/693 nijak nenaznačují, že výrobky označené jako „výběrové džemy EXTRA“ musejí mít vyšší obsah cukru než výrobky označené jako „džemy“ nebo že pouze „džemy“ mohou mít snížený obsah cukru.

45 Dále, pokud jde konkrétně o směrnici 95/2, je třeba uvést, že jiná ustanovení stanovená v jejích přílohách, výslovně rozlišují mezi výrobky označenými jako „džemy“ a výrobky označenými jako „výběrové džemy EXTRA“.

46 Příloha II směrnice 95/2, která vyjmenovává potraviny, v nichž může být použité omezené množství přídatných látek uvedených v příloze I této směrnice, totiž obsahuje dva různé výčty přídatných látek podle toho, zda se jedná o označení „džemy“, nebo „výběrové džemy EXTRA“ ve smyslu směrnice 79/693.

47 Příloha III část B směrnice 95/2, která se týká podmínečného povolení oxidu siřičitého a siřičitanů v některých potravinách, se vztahuje na „džemy, rosoly, marmelády ve smyslu směrnice 79/693/EHS (kromě výběrového džemu EXTRA a výběrového rosolu EXTRA) a ostatní podobné ovocné pomazánky včetně nízkoenergetických výrobků“. Toto ustanovení výslovně vylučuje možnost přidání těchto přídatných látek do výrobků označených jako „výběrový džem EXTRA“.

48 Z toho vyplývá, že když zákonodárce Společenství stanovil seznamy uvedené v přílohách II a III části B směrnice 95/2 za účelem určení jednak potravin, v nichž může být použito omezené množství přídatných látek uvedených v příloze I této směrnice, a jednak podmínečně povolených konzervantů a antioxidantů, jako jsou oxid siřičitý a siřičitany, zřetelně odlišil označení „džemy“ od označení „výběrové džemy EXTRA“ ve smyslu směrnice 79/693.

49 Přitom příloha III část A směrnice 95/2 povoluje přidat takové konzervanty, jako je sorban draselný, pouze do džemů se sníženým obsahem cukru, aniž by uváděla cokoli dalšího ohledně jejich kvalifikace.

50 Za těchto podmínek z výše uvedeného vyplývá, že označení „džemy“ ve smyslu přílohy III části A směrnice 95/2 je druhovým označením a zahrnuje jak výrobky označené jako „džemy“, tak výrobky označené jako „výběrové džemy EXTRA“.

51 Zadruhé je třeba přezkoumat, zda takové výběrové džemy EXTRA, jaké uvádí na trh společnost Darbo, jejichž obsah cukru je 58 %, mohou být označeny jako „džemy se sníženým obsahem cukru“ ve smyslu přílohy III části A směrnice 95/2.

52 V tomto ohledu je třeba nejdříve uvést, že i když toto ustanovení neuvádí žádnou prahovou hodnotu, pod kterou je džem považován za džem se sníženým obsahem cukru, doslovný výklad tohoto výrazu odkazuje na významné snížení obsahu cukru ve vztahu k danému referenčnímu obsahu. Uvedené ustanovení totiž používá přídavné jméno „snížený“, kterým kvalifikuje obsah cukru požadovaný u džemů pro účely takovéhoto přidání určitých látek.

53 Německá vláda má ve svém písemném vyjádření za to, že směrnice 95/2 používá zcela rovnocenným způsobem pojmy „se sníženým obsahem cukru“ a „nízkoenergetický“. Tato vláda proto odkazuje na definici pojmu „nízkoenergetický“ ve smyslu čl. 1 odst. 3 směrnice 94/35, podle níž tento pojem vyžaduje snížení energie alespoň o 30 % ve srovnání s původní potravinou nebo podobným výrobkem.

54 V tomto ohledu postačuje uvést, že podle jednotlivých příloh směrnice 95/2 označují tyto dva pojmy různé výrobky, a sice jednak džemy, a jednak výrobky podobné džemům. Z toho vyplývá, že zákonodárce Společenství nepovažoval tyto dva pojmy za zcela rovnocenné a že pojem „se sníženým obsahem cukru“ nepředpokládá nutně snížení energie o 30 % v poměru k dané referenční hodnotě.

55 V každém případě, jak Komise správně uvedla na jednání, z doslovného výkladu obou těchto pojmů vyplývá, že pro účely přidání konzervantu sorbanu draselného vyžadují tyto pojmy významné snížení obsahu cukru džemů nebo energetické hodnoty výrobků džemům podobných.

56 Dále je třeba uvést, že v souladu s čl. 1 odst. 3 směrnice 95/2 jsou konzervanty látkami, které prodlužují trvanlivost potravin tím, že je chrání proti zkáze způsobené mikroorganismy.

57 Podle vědeckých a technologických kritérií, na jejichž základě byla přijata směrnice 95/2, vyvstává technologická potřeba přidání takového konzervantu, jako je sorban draselný, do džemů pouze u těch džemů, které mají snížený obsah cukru, jelikož množství cukru, které obsahují, nepostačuje k zajištění jejich trvanlivosti.

58 Přitom podle druhého bodu odůvodnění směrnice 95/2 by měla být prvotním zřetelem jakýchkoliv pravidel o potravinářských přídatných látkách a podmínkách jejich použití potřeba chránit spotřebitele.

59 Podle čl. 2 odst. 1 směrnice 95/2 tak v potravinách mohou být použity pro účely uvedené v čl. 1 odst. 3 této směrnice pouze látky uvedené v přílohách I, III, IV a V.

60 V tomto ohledu Soudní dvůr rozhodl, že technologická potřeba je úzce spjata s posouzením toho, co je nezbytné pro ochranu veřejného zdraví. Pokud totiž neexistuje technologická potřeba odůvodňující použití přídatné látky, není žádný důvod, proč se vystavovat případnému zdravotnímu nebezpečí vyplývajícímu z povolení použít tuto přídatnou látku (viz rozsudek ze dne 20. března 2003, Dánsko v. Komise, C-3/00, Recueil, s. I-2643, bod 82).

61 Tento cíl ochrany veřejného zdraví tudíž vyžaduje, aby bylo omezeno používání těchto přídatných látek v potravinách, zejména pak takových konzervantů, jako je sorban draselný, pouze na případ zvláštní technologické potřeby. Příloha III část A směrnice 95/2 v tomto ohledu vyžaduje významné snížení obsahu cukru džemů k tomu, aby přidáním sorbanu draselného byla pokryta technologická potřeba trvanlivosti.

62 Vzhledem k tomu, že v projednávaném případě byla referenční hodnota obsahu cukru džemů stanovena směrnicí 79/693 na 60 %, takové výrobky označené jako „výběrové džemy EXTRA“, jako jsou výrobky dotčené ve věci v původním řízení, jejichž obsah cukru je 58 %, mají obsah cukru jen velmi málo snížený oproti této referenční hodnotě 60 %.

63 Konečně je třeba dodat, jak uvedla francouzská vláda na jednání, že čl. 7 odst. 3 písm. b) směrnice 79/693 stanoví, že na etiketě výrobků definovaných v příloze I této směrnice,

k nimž patří výrobky označené jako „džemy“ a „výběrové džemy EXTRA“, musí být rovněž povinně uveden „celkový obsah cukru: … g na 100 g“, přičemž uvedené číslo představuje množství stanovené s tolerancí ± 3 refraktometrické stupně.

64 Zákonodárce Společenství tak uznal, že odchylka o ± 3 body ve vztahu k referenční hodnotě 60 % nemůže významně změnit obsah cukru výrobků označených jako „džemy“ a „výběrové džemy EXTRA“. V projednávaném případě výběrový džem EXTRA, jehož obsah cukru je 58 %, zůstává v mezích tolerance stanovené zákonodárcem Společenství pro uvádění údajů o obsahu cukru na etiketě dotčených výrobků.

65 Z toho vyplývá, že s ohledem na znění přílohy III části A směrnice 95/2, na technologickou potřebu vyžadovanou pro přidání konzervantů, jakož i na ochranu veřejného zdraví, jež jsou stanoveny touto směrnicí, se uvedené ustanovení na takovéto džemy nevztahuje.

66 Na první a druhou otázku je tedy třeba odpovědět tak, že se pojem „džemy se sníženým obsahem cukru“ uvedený v příloze III části A směrnice 95/2 vztahuje na džemy označené jako „džemy“ a „výběrové džemy EXTRA“, jejichž obsah cukru je výrazně nižší než referenční hodnota 60 %. Výrobky označené jako „výběrové džemy EXTRA“, jejichž obsah cukru je 58 %, nemohou být považovány za výrobky se sníženým obsahem cukru ve smyslu tohoto ustanovení.

67 S ohledem na odpověď podanou na první a druhou otázku není namístě na třetí otázku položenou předkládajícím soudem odpovídat.

K nákladům řízení

68 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Pojem „džemy se sníženým obsahem cukru“ uvedený v příloze III části A směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/2/ES ze dne 20. února 1995 o potravinářských přídatných látkách jiných než barviva a náhradní sladidla, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/72/ES ze dne 15. října 1998, se vztahuje na džemy označené jako „džemy“ a „výběrové džemy EXTRA“, jejichž obsah cukru je výrazně nižší než referenční hodnota 60 %. Výrobky označené jako „výběrové džemy EXTRA“, jejichž obsah cukru je 58 %, nemohou být považovány za výrobky se sníženým obsahem cukru ve smyslu tohoto ustanovení.

Podpisy.